

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30
TELEFON Nr. 226.
Sortizorii notificate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se returnează.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachr.,
Max. Augenthaler & Emerich Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachr., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Julius Le-
opold (VII Erzsébet-körút).
Prețul inserțiilor: o serie
garmonid pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarifar și invoi-
ală. — **RECLAME** pe pagina
5-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXI.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-ri de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ri de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-rii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgul Inului Nr. 30. etagiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu anuți scosă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 73

Brașov, Luni-Marti 1 (14) Aprilie

1908.

Omagiul principilor Germaniei.

Peste puține zile vechia capitală austriacă, Viena, va vedea un spectacol, ca și care nu s'a mai pomenit în acest oraș străvechi împărătesc, de când cu congresul cel mare al capetelor încoronate dela 1815, pe când Napoleon cel mare fusese învins de oștirile aliate.

Impăratul Wilhelm al Germaniei are de cuget a se pune în fruntea principilor germani, membrii ai statelor federale germane, spre a face o vizită împăratului Francisc Iosif I, ca să-l felicite la jubileul său.

Nu mai incupe indoială că, dacă e vorba de a se desfășura strălucire, înfățișând puterea și mărirea împărătească și regească, împăratul Wilhelm este ne mai întrecut până acum. El, care și-a luat ca deviză: *Regis voluntas suprema lex*, a dovedit cu prisos, că știe să se folosească de ori ce ocaziune spre a face să străluce și prin pompa esterioră vaza și puterea sceptrului său de împărat al statelor federate germane și de rege al Prusiei. Aceasta trăsătură mare cesariană nu i-o poate nega nimenea, și nici odată de când se scrie istorie n'au fost mijloace mai bogate ca în ziua de azi pentru a da cesarismului măreția pompei. Dacă adaugem la aceasta și conștiința bazată pe puterea reală, de care dispun statele supuse sceptrului, ce a fost predat de căpeteniile lor bunicului său, împăratul Wilhelm, în 1871 la Versailles, atunci trebuie să mărturisim, că parada, ce se va desfășura în Viena, când va sosi convoiul princiar al Germaniei, va impune în mod deosebit și lumii de astăzi, care este deja așa de mult frământată de idei republicane și revoluționare.

Se zice, că Wilhelm II vrea prin acest omagiu adus bătrânului împărat habsburgic să documenteze deosebita recunoștință a Germanilor pentru credința, cu care Francisc Iosif I ține acum de aproape 30 de ani la alianța

cu ei, — Francisc Iosif, care, când s'a suit pe tron a stat el însuși în fruntea federațiunii germane de pe atunci din care se absentase numai aliatul său prusian de mai apoi. Părerile sunt diferite în ce privește întrebarea dacă monarhia noastră ori Prusia cu Germania a profitat mai mult prin alianța ce a încheiat-o cancelarul Bismark cu împăratul și cu Andrassy. Oriem s'ar aprecia însă valoarea acestei alianțe pentru monarhia noastră, fapt este și rămâne, că suveranul nostru a păstrat-o cu credință și prin aceasta a adus un serviciu nespuse de mare cauzei Germanilor și a făcut cu putință Germaniei să stea mai departe cu pușca la picior, pază în centrul Europei spre două fronturi, unul spre meazăzi și altul spre miază-noapte; a făcut cu putință printr'aceasta ca să fie susținută mijlocit atâta timp și pacea europeană.

Ori cât de frumoasă, duioasă și măreață va fi scena, care va înfățișa salutarea omagială adusă de principii germani bătrânului domnitor, odrasla a celei mai vechi dinastii germane, în ziua de azi nu se cheltuște atâta pompă și strălucire, fără de urmări totdeodată și o țintă reală politică actuală. Aceasta țintă este a se căuta în însăși înfățișare demonstrativă a mării puteri, ce o exercită azi alianța dinastiilor germane în Europa centrală. Puterea este de lipsă a se arăta și documenta poate și față cu alte state vecine, cu cari principii germani aliați susțin pentru moment legături de bună pretinie și de alianță chiar.

Are prin urmare pentru ce să'i mulțumească Wilhelm al II-lea cu principii săi Domnitorului din palatul de la Schönbrun, și se naște numai încă întrebarea, dacă pentru constelația prezentă generală politică din Europa vizita princiară din cestiune are sau nu o însemnătate, ce trece peste limitele trase de momentul sărbătoresc ocazional. Noi credem că da.

Sufală un vânt în Europa, care ne face să ne gândim că într'un moment

dat și neașteptat, ceace s'a făcut și se face cu atâta grabă și atâta jertfă, adusă în detrimentul bunăstării popoarelor pentru pregătirile generale de războiu, poate odată să se pună în mișcare aproape automatic, ca să se împlinească ursita păcatelor ingrămădite de poftele nesățioase de putere.

Inarmările merg înaintea cu o vivacitate și cu un avânt ne mai văzut, și ceace se observă în iuțala aceasta vertiginoasă, nu este decât reflexul îngrijitor, ce-l aruncă stăruințele extraordinare, ce se fac pe la grănițele statelor mari de jur împrejur. De ce se ingrădesc așa de mult, mai ales unele, ca Italia, cari fac parte chiar din alianța cu dinastiile germane?

La jubileul „Gazetei“.

Valhid, (lângă Elisabetopole) 6 Aprilie 1908.—Când văd că din fiecare colț al pământului, unde numai vibrează un suflet de Român grăbesc a lua parte la jubileul „Gazetei“, a căreia Director și Editor ești de 30 de ani, cred a fi o lașitate din partea mea, când ași lipsi din șirul celor ce iubesc, cu atâta mai vârtos, că la anul 1850 ca student în Brașov, fiind gratuit încuarterat la nemuritorul Iacob Mureșian — Te aflai un băiețel mândru frumuseț, cam de trei ani.

Acum dar când bunul Dumnezeu, Te a dăruit națiunii, ca un lucefar luminos și națiunea întreagă Te adorea, Te rog primește și din iubirea ce ți păstrez cele mai sincere salutări — dar și ceva mai mult: nu voiu inceta a ruga pe bunul Dumnezeu, că primo loco să ți dăruiască sănătate, să ți înouiască anii și puterile ca ale Vulturului, ca apoi deplin restaurat să mai poți munci pe cariera cea grea și periculoasă întru mulți și fericiți ani!

Teodor V. Borza.

Kőszeg, 29 Martie v. (11 Aprilie) — Felicitându-Vă cu căldură la jubileul de 70 de ani, vă rog a primi și din parte-mi pentru fondul jubilar al „Gazetei“ suma de 5 coroane.

I. Bogdan.

Gurghiu, 16 (20) Martie. — Salutăm cu bucurie apariția de 70 de ani a scumpei noastre „Gazete“ și dorim ca, precum în trecut, așa și în viitor să prospereze, lumineze, ca un far luminos și pururea nestâns, apărând cu bărbăție cauza neamului nostru. Eviva! La mulți ani!

Nicolau, Petru și Gavriela Cioban, preoți români.

Persecuții contra școlilor române confesionale. Ziarele din Budapesta primesc din Sighișoara știrea că în urma unui raport al inspectorului școlar, 92 de școli românești au primit avertismente și în același timp consistorul greco-oriental din Sibiu a fost înștiințat ca de aci înainte să nu mai fie primiți ca învățători în aceste școli persoane, cari nu posed calificarea suficientă.

Bar. Aehrenthal în Budapesta. Ministrul de externe bar. Aehrenthal a conferit Sâmbătă timp de două ceasuri cu primul ministru Wekerle asupra politicii externe. Banul Croației Paul Rauch, care a sosit Sâmbătă dimineața la Budapesta, a fost invitat să asiste și el la această conferință. De aici se deduce, că obiectul conferinței a fost între altele și agitațiile cu caracter exclusiv antiaustriac din Bosnia și Croația. E probabil deci că în urma consfătuirilor dintre cei trei bărbați de stat, s'a hotărât luarea de măsură în vederea înfrânării acestor agitațiuni.

Baronul Aehrenthal a conferit după amiază cu ministrul de interne contele Andrassy și cu ministrul de comerț Kossuth. Seara a avut loc un prânz în onoarea ministrului de externe.

La acest prânz a luat parte, afară de miniștri și marchizul Pallavicini, ambasadorul austro-ungar la Constantinopol, care a sosit aci, precum și contele Forgach ministru plenipotențiar austro-ungar la Belgrad.

O audiență a contelui Zichy la Maj. Sa Monarhul. Din Budapesta se anunță: că

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Iubirea binelui, adevărului și frumosului

ca știință despre spirit.

Conferință ținută cu prilegiul șezătoarei literare-artistice a tinerimei române din Cluj, la 5 Aprilie n. 1908.

de Dr. Cassiu Maniu.

Religiunea este iubirea Dumnezeului celui adevărat. Moralitatea este iubirea preceptelor Dumnezeiești și împlinirea lor. Știința este iubirea adevărului și prin aceasta temelia atât a religiei cât și a moralității. Există afară de aceasta întreită funcțiune etică a spiritului una a patra ce nu a fost observată de cătră generațiunile trecute la eternitate în continue războaie politice, religioase și materiale: știința iscodirii binelui, adevărului și frumosului.

Toată originalitatea, tot geniul se manifestă prin iscodirea lucrurilor noauă. De aici trebuie să conchidem, că funcțiunea adevărată autentică a spiritului este crearea. În evoluțiunea spiritului omenesc am ajuns, ca veacul al XX-lea săși formeze din știința iscodirii binelui, adevărului și frumosului o preocupățiune de căpetenie

chiar fiindcă trecutul de opt mii de ani al omenimei nu ne-a hărăzit absolut nimic nici ca instituțiune specială, nici ca idee în privința acestui sublim cult ce după religione ar trebui să fie principalul motiv sufletesc pentru individ.

Singur Socrate prin întemeierea școlii sale filozofice numite eupraxistă — a faptei bune — poate fi amintit ca prevestitor al celui mai important ram al culturii: interesarea de sublimul binelui, adevărului și frumosului. Dar nici el nu a simțit încă existența legii evoluțiunii, spiritului, și scânteia cerească, ce l'a luminat pre el, nu a fost înțeleasă până în zilele noastre, când știința naturală a luat un avânt fără margini.

Iubirea se naște din un interes sublim, ori pe care îl ținem de sublim. Iubirea științei se naște din admirațiunea binelui, frumosului și adevărului. Din iubire s'a născut în spiritul omenesc forma activității omenesti îndreptate spre realizarea binelui, frumosului și adevărului. Orice activitate însă, ca să fie sistematică, neîmpedată și roditoare, trebuie să fie conștientă, tot așa și cultul binelui, frumosului și adevărului. Simțul trebuitor pentru aceasta parte a conștiinței pretinde, așa dară, ca spiritul să fie preocupat de acelea impresiuni ce produc în om deliciul frumosului, cunoașterea adevărului și devotamentul

necondiționat al împlinirii binelui. Despre existența acestor simțuri la individ ne conving faptele sale și zicem, că are o înaltă conștiință a datorințelor sale, care le împlinește cu o putere oareșcare de creator adecă în mod ideal. Prin răspândirea științei iscodirii binelui, frumosului și adevărului vom obține savanți ideali, judecători ideali, profesori de toată categoria ideali. Ei vor reprezenta cea mai nobilă parte a omului: viața lui spirituală manifestată prin puterea creatoare a geniului lor înainte pregătit.

Aceasta înainte pregătire a geniului iscoditor este cheia puterii creatoare. În aceasta parte a evoluțiunii geniului trebuie ca disciplina morală și cea spirituală săși formeze rădăcini adânci cu atât mai adânci, cu cât e mai mare geniul, cărui dă înflorirea sa creatoare.

Aceasta înainte pregătire formează acele mari Eu-ri, cari pot să dea dela sine din sufletul lor original. Iar ce însemnează aceasta în viața individului putem exprima în cuvintele: *tot ce e bine, frumos și adevărat prin raportul său organic cu omenimea devine valoros.* Așadar știința ne învață că dintr'un individ în ce mod se cultivă, se afirmă și se manifestă puterea creatoare. Cu cât este Eu-l său mai puternic spiritualmente și moralmente, cu

atât va putea da mai mult și mai desăvârșit.

Aceasta înainte pregătire se găsește dela natură în rasele nobile omenesti. De aici urmează, că acelea rase de oameni sunt bune, harnice, productive și folositoare, cu un cuvânt rase nobile. Aceasta înainte pregătire naturală a dat omenimei rasa romană ce se distinge prin inimă înaltă, generoasă, cu dispoziții geniale. Aceasta înainte pregătire se poate numi *școala romană* în istoria spiritului. Observăm și la alte rase înainte pregătire naturală, dar nici când nu s'a înalțat la puterea practică creatoare romană. Și dacă vom face o revistă obiectivă asupra tuturor raselor, vom putea constata lipsa acestei înainte pregătiri, lipsa trăsăturilor de rasă sublimă. E destul a face o comparație cu rasele, cu cari am avut contact, ca să vedem că nu vor produce caractere romane de forță etică creatoare a unui Fabritius, Regulus, Scipio Africanus Maior, Brutus, Marc Aurel, pe care Renan îl proclamă de cea mai sublimă personalitate în istorie.

Aceasta înainte pregătire este o adevărată știință și acelea popoare, cari s'au interesat până aici de valoarea cea adevărată a vieții, ne sunt exemple vii cât de folositoare este aceasta știință pentru a da consistență și fond vieții mari a națiunii.

produce mare senzație în cercurile politice, că contele Ioan Zichy a fost primit Vineri într-o lungă audiență de către Maj. Sa Monarchul la Schoenbrunn. Zichy e una din personalitățile cele mai bine văzute și cele mai influente din camera ungară. El fusese odinioară șeful partidului clerical, pe care l'a părăsit din cauza obstrucției făcute de acest partid contra proiectului de revizuire a regulamentului camerei propus sub ministerul Tisza. De atunci contele Zichy face parte din partidul constituțional. Audiența contelui face senzație cu atât mai mult cu cât se știe, că el e unul din cei mai intimi prieteni ai arhiducelui moștenitor Francisc Ferdinand. Dintre oamenii politici unguri nu este nimeni în contact atât de apropiat cu arhiducele moștenitor ca contele Zichy. Din această cauză primirea lui de către Maj. Sa într-o lungă audiență, e pusă în legătură cu chestiuni de ordin politic. Cum însă, contele nu face acum o politică activă și nu are partizani în cameră, cercurile competente se îndoiesc că el ar putea fi însărcinat cu vre-o misiune importantă în legătură cu politica internă.

Privitor la aceasta audiență se mai anunță, că acum câțiva timp arhiducele moștenitor rugase pe contele Zichy să-și dea avizul său asupra chestiunilor militare la ordinea zilei. Contele Zichy a urmat invitațiunii arhiducelui Francisc Ferdinand și i-a trimis un memorandum asupra acestei chestiuni. Arhiducele moștenitor a înaintat memorandumul Maj. Sale, recomandându-i în același timp de-a primi în audiență pe contele Zichy spre a-i cere lămuriri verbale asupra chestiunilor tratate în memorandum, ceea ce Maj. Sa s'a grăbit să facă, invitând pe contele Zichy la Schönbrunn.

Fată cu acest zvon contele Zichy a declarat eri unui ziarist, că audiența sa la Maj. Sa n'a avut de obiect decât chestiuni de ordin privat.

Situația în Croația. Dep. Francisc Supillo, intervievat de mai mulți ziaristi, a declarat, că situația politică nu s'a îmbunătățit pentru moment. În sânul coalițiunii sârbo croate domnește cea mai deplină armonie și lupta contra guvernului va fi dusă cu aprobarea cu întregul partid.

Banul Croației acuzat de calomnie. Partidul Sărbilor independenți din dieta a adresat o scrisoare deschisă semnată de toți deputații partidului către banul Croației, baronul Rauch, invitându-l a proba ceea ce presa oficială și semiformală afirmă și anume că partidul Sărbilor independenți pregătește, sub influența venite din străinătate, răsturnări antidinastice periculoase pentru stat. Scrisoarea invită pe Ban să convoace dieta pentru a hotărâ darea în judecată a deputaților culpabili. Dacă Banul nu va face astfel, va fi evident dovedit, că Banul nu poate proba atari afirmațiuni și că în consecință a calomniat partidul sărbilor independenți.

Rechemarea nunțiului din Viena. În cercurile parlamentare vieneze se afirmă că nunțiul papal ar fi avut o lungă conferință cu baronul de Aehrenthal privitor la afacerea Wahrmond. Aceleași cercuri cred, că nunțiul va fi în curând rechemat. Această rechemare va avea loc imediat după ce nunțiul va fi numit cardinal.

nilor, raselor, individului și prin urmare cât contribuie la vrednicia lor. Marea vrednicie a rasei arice chiar din puterea ei de a crea binele, frumosul și adevărul s'a dezvoltat. Din aceasta rasă s'au născut oamenii conștiinței ai binelui, adevărului și frumosului, prin cari conduce și azi destinul omeniei. Prin urmare întemeind știința iscodirii binelui, frumosului și adevărului vom răspândi cunoașterea metoadelor prin cari cea importantă parte a conștiinței universale se deșteaptă, să întărește și astfel produce o omenime tot mai bună, tot mai nobilă și tot mai desăvârșită.

Tot ce este necesar spre prosperarea morală, intelectuală și estetică zicem, că e datorința de conștiință a duce în deplinire, dar să nu uităm că aceasta numai prin creațiune din noi se poate. Noi din noi trebuie să creăm și să ne creăm. Așadar știința iscodirii binelui, frumosului și adevărului are două părți elementare. Să ne creăm mai întâiu pe noi înșine, iar după aceea să creăm din noi înșine binele, frumosul și adevărul. Este evident, că având numai conștiința puterii creatoare a spiritului, putem avea ideea ecvivalentă spiritului. *Find dar conștiința despre aceasta însușire esențială a spiritului ne vom crea de creatori prin cultura spiritului în energie, în libertate și în activitate.* După ce avem astfel un factor creator în noi, nu vom lăsa să-și întrebunțeze forțele în ac-

Din Austria.

O propunere pentru soluțiune.

Deputatul din camera austriacă Dr. Eugen Leveckij și soți a prezentat o mișcare urgentă relativă la soluțiunea chestiunii de limbă în statul întreg printr-o lege imperială. Propunerea are următorul cuprins: Guvernul se invită să prezenteze cât mai curând și cel mult la toamnă un proiect de lege camerei, prin care să fie regulate raporturile de limbă în toate țările și regatele Austriei.

Regularea să se facă după următoarele principii.

1) Întreg teritoriul statului se împarte în teritorii de limbă naționale unitare pe temeiul situației etnografice a populațiunii. 2) În legătură cu aceasta este a se schimba în mod corăspunzător actuala împărțire a corcurilor politice și judecătorești. 3) Ca limbă de serviciu în comunicațiunea interioară a Comunităților este a se folosi limba teritoriului limbistic, pentru toate autoritățile administrative și judecătorești. În comunicațiunea exterioară cu părțile este de a se admite folosirea tuturor limbilor usuale ale teritoriilor limbistice înaintea autorităților și sunt a se trata pe picior egal. Ca limbă usuală în țară e a se considera cea limbă dintr'un cerc, care o folosese mai mult decât 15% a populației.

4) Capitalele acelor provincii, cari cuprind mai multe teritorii de limbă sunt considerate ca fiind de limbă mixtă și folosirea oficială a limbii în aceste orașe este a se supune unei deosebite regulări. Punctul 5) spune că legea se estinde asupra autorităților de prima și de a doua instanță. Punctul 6) prevede eventualitatea unei înțelegeri între părțile interesate și le obligă să țină samă de punctele de mai sus. Punct 7) stabilește pentru executarea legii termenul maximal de 10 ani.

Vizita împăratului și a principilor federați germani la Viena. Din Viena ne vine știrea oficială, că un număr mai mare de principii germani confederați vor sosi în frunte cu împăratul german la Schönbrunn și Viena în 7 Mai st. n. spre a felicita pe Majestatea Sa împăratul cu ocaziunea jubileului său de 60 de ani de domnie. Ministerul de externe a încunostințat despre aceasta pe al doilea mareșal de curte principele Montenuovo.

Dintre capii celor 25 de state, cari fac parte din confederația imperiului german, vor veni la Viena 14—16 principii. Deodată cu aceștia vor veni și deputații din cetățile libere Lübeck, Bremen și Hamburg să felicite pe împăratul jubilat. Primarul din Hamburg Dr. Burchard va prezenta și el omagiile sale împăratului austriac.

După dispozițiunile făcute împăratul Germaniei dimpreună cu împărăteasa vor fi întâmpinați din partea chironomului austro-ungar arhiducele Francisc Ferdinand la stațiunea Penzing. Părechea imperială germană va descăleca în castelul din Schönbrunn — unde va fi primită de împăratul.

Principii germani vor fi asemenea primiți cu ceremonialul obicinuit și găzduiți în burgul imperial.

Din o notiță reținem, că regii Bavariei, Würtenburgului și Saxoniei im-

titivitate neorganică sau distrugătoare ei în activitate corăspunzătoare organizmului, care însuși este determinat prin energia psihică.

Dacă energia psihică se manifestă ca organism, prin urmare și activitatea spiritului trebuie să corăspundă celui organizator necunoscut, dar a cărui existență se constatează tot mai mult. Așa dară vom cultiva pe baza științifică binele, frumosul și adevărul, dacă vom introduce în activitatea noastră de ori ce fel principiul ritual organizatoric. Prin ideea ce le organizează ne stă admirațiunea creațiunile pictorialor, sculptorialor, poeticalor, compozitorialor mari. Prin ideile organizatoare ne sunt de folos gânditorii și politici. Prin ideea organizatorică ne impune viața unui individ, ce a trăit consecvent în cultul unei idei sau unei simțiri nobile. Aceasta e înțaiia lege a științei iscodirii binelui, frumosului și adevărului. Dar organizarea presupune un centru, un sâmbure vital ce are destulă forță a crea din sine o putere de concentrare tainică, o legătură între membrele resfrirate ale acestui arbore intern. Precum o concentrare misterioasă se petrece în ori ce organism de la cea mai simplă celulă până la cele mai mari organisme morale, cum sunt națiunile și biserica creștinească, tot așa nu există geniu creator puternic, dacă nu e tot odată puternic concentrat. Cu cât să știe concentra-

preună cu mulți alți principii ereditari confederați sunt între cei ce vor veni la Viena la data indicată.

Prigonirile dela Caransebeș.

De câteva zile ziarele ungurești colportează faimele cele mai stranie despre un „scandal“ ce s'ar fi petrecut la Caransebeș în institutele episcopiei române gr. or. de acolo. Nu se șfiese să lătească chiar știrile cele mai murdare, printre cari vor să justifice volnicia amestecului ministrului de culte în afacerile interioare ale bisericei române și călcarea autonomiei ei din partea lui și a organelor.

Ministrul a trimes în urma unor denunțări la Caransebeș un comisar însărcinat din parte-i cu cercetarea la aceste institute. Raportul comisarului se vede că a fost cât se poate de nefavorabil, căci ministrul a ordonat pe baza lui ca profesorii dela institutul pedagogic și dela teologie Iosif Bălan și Dr. Petru Barbu să fie demisionați. Asemenea și învățătorul Petru Buzera să nu mai fie tolerat la școala de aplicație Directorul internatului teologic Dr. George Dragomir să fie destituit din postul său; în fine referenții consistoriali Dr. Traian Bădescu și Dr. Cioloca să nu mai fie nici ei suferiți în posturile lor.

Ne mai pomenită este aceasta violentă ingerință a guvernului cu totala delăturare și desconsiderare a autorității superioare bisericești, singură în drept, după lege a lua astfel de măsuri și a pronunța astfel de judecăți față de profesori și funcționarii bisericești.

Văzând aceasta prigonire cu totul în afara de orice legalitate, ne-am ținut rezervați și am așteptat deslășiri din izvor demn de încredere.

Faptul prigonirii s'a adevărit, dar motivele lui sunt departe de a fi cele lăpăte și colportate prin foile ungurești. O corespondență ce o primim din izvor demn de toată credința ne asigură că *adevărata motive ale prigonirii* bărbaților amintiți sunt cu totul altele și că aici iese din sac ghiara lui Burdia. Vom reveni la această corespondență mai amănunțit

Criza politică din Serbia. Vineri seara partidul guvernamental a respins propunerea regelui de a forma un cabinet de coalițiune între cele două partide radicale. Sâmbătă dimineața regala a primit în audiență pe d-l Pasici și pe d-l Stolanovici, șeful partidului tânăr radical. D-l Stolanovici a insistat asupra necesității disolvării Skupștinei, care este inevitabilă spunând, că ar trebui ca noile alegeri să fie prezidate de un guvern, care să garanteze libertatea lor. La amiazi a avut loc un consiliu de miniștri, la care a asistat și

mai bine spiritul, cu atât mai capabil este spre a crea și cu cât e un spirit mai concentrat, cu atât mai slab. Prin urmare a doua lege științifică a iscodirii binelui, adevărului și frumosului este concentrarea puternică spirituală în lucruri bune, frumoase și adevărate. În lipsa acestei concentrări *riguroase* spirituale se poate întâmpla, ca lucruri neestetice ba chiar spurcate să ni se pară delicioase, lucruri păgubitoare să aibă pretenția de a fi bune și lucruri neadevărate să aibă puterea a ne seduce în ori ce clipă.

A treia lege este să fim trezvii, pentru ca concentrarea noastră să nu abată dela frumos la urât, dela bun la rău, dela adevăr la amăgire de sine. Aceasta trezvie numai din iubirea necondiționată a binelui, frumosului și adevărului poate izvorî. Aceasta iubire este documentul omenesc, despre puterea creatoare a spiritului. De aici urmează, că iubirea aceasta trebuie să fie spirituală, adevă în care să nu fie nici egoism nici senzualitate. Așa dară o iubire adoratoare și prin urmare exclusivistă a puterii spirituale creatoare, trebuie să fie asemenea o specială lege științifică a acestei lumi etice de activitate omenească creatoare.

(Va urma).

președintele Skupștinei și comitetul central al partidului guvernamental.

O știre mai nouă anunță, că regala a primit dimisiunea cabinetului Pasici însărcinând din nou pe Pasici cu formarea ministeriului. În noul cabinet vor intra miniștri actuali afară de ministrul de interne Petrovici, de războiu Putnik și de lucrări publice Ivanovici. Comandantul diviziunii de Dunăre, generalul Stefanovici va lua războiul, portofoliul internelor a fost oferit consilierului de stat Miloslievici.

Impărțirea averilor bisericești din Franța. Camera franceză a adoptat legea pentru împărțirea averilor bisericești păstrând neschimbat textul propus de senat. Legea a fost votată cu 364 voturi contra 129. Camera a adoptat apoi legea amnestierei iarăși păstrând textul votat de senat, cu unanimitate. Camera a luat apoi vacanța până la 19 Mai.

Din camera română. În ședința de Sâmbătă a camerei române s'a început desbaterea bugetului statului. S'au votat fără discuție bugetele ministerelor de externe, lucrări publice și justiție. Luându-se în discuție bugetul ministerului de războiu d-l Stoicescu a întrebat pe ministrul de războiu ce înlesniri a acordat veteranilor, cari și-au expus viața pe câmpiile Bulgariei. Ministrul Averescu a răspuns că s'a gândit la veterani și în înțelegere cu d-l ministru al lucrărilor publice a obținut o reducere de 50 la sută pe căile ferate pentru ei. Le vom mai da dreptul de a purta uniforme. În ce privește partea financiară ași fi fericit dacă mijloacele statului ar permite să li-se îmbunătățească pensiile — a zis ministrul. D-l Em. Costinescu: Când vom modifica legea pensiilor, ne vom gândi și la îmbunătățirea stărei veteranilor.

Bugetul ministerului de războiu s'a votat apoi. După o scurtă discuție s'a votat și bugetul ministerului de instrucție.

Discuția asupra legii trusturilor.

Săptămâna trecută s'a votat, precum am anunțat, în camera română legea trusturilor. Incepem în numărul de astăzi cu publicarea unor extrase din discursurile cele mai remarcabile, cari s'au rostit în decursul acestei discuțiuni și cari au avut drept urmare unele modificări esențiale ale proiectului prezentat. Astfel s'a primit modificarea, ca să se prevadă în lege, că se pot lua în arendă mai multe moșii, nu două cum se fixase în proiect, dar în marginea unei estinderi de cel mult 4000 hectare, iar contractele existente să fie respectate până la anul 1912

Dăm pentru astăzi în extras discursul d-lui Take Ionescu, șeful partidului conservator-democrat.

Legea contra trusturilor, a z's d. Take Ionescu, nu putea avea decât o țintă: aceea de a pune frâu exploatării țărănimii de către arendași. În acest scop s'au votat însă atâtea legi — să mai fie oare nevoie și de aceasta contra trusturilor? A fost un moment când într'adevăr se credea că tot răul țărănimii vine dela așa zisele trusturi și atunci s'a impus aplicarea imediată a legii contra lor, dar azi se mai poate susține, că această primejdie a existat sau există în proporțiile ce i s'au dat?

O lege nu se poate face numai în vederea unor fantazii. Ea trebuie să aibă un temel real, care să o motiveze. Ce temel real are această lege care, pentru o primejdie, chiar după afirmațiunea autorilor ei, cu caracter local, lovește într-o categorie utilă de cetățeni din tot restul țării. *Căci legea aceasta lovește într'un număr nespus mai mare de români, decât în străini sau evrei.* D-l Take Ionescu a făcut chiar o anchetă în această privință și a putut alcătui o listă de o sută de arendași încetățeniți, cari vor fi greu loviți de legea contra trusturilor.

D-l Take Ionescu nu poate găsi legii alt temel, decât dorința de a desființa pe arendași străini, în special pe cei evrei. Ei bine, admitând, că această tendință ar fi bună, legea o va aduce la îndeplinire? Evident că nu, căci ea nu desființează pe arendașul străin și evreu, ci din potrivă, îi înmulțește, în locul unuia mare și puternic, pune mai mulți. Or, dacă acești arendași străini sunt cea primejdie națională, de care se tot vorbește, ce logic e aceea care în loc de a-i desființa, înmulțește instrumentul acesta de conrupere a curățeniei etnice a poporului român?

Nu pentru motive de lealitate, ci pentru motive de eficacitate, pentru că să-și poată atinge scopul, — trebuia legea formulată în mod clar, trebuia spus că străini

nu vor putea arenda moșii. Aceasta n'ar fi fost nici contra Constituției, nici contra Codului civil. Oare dreptul de a ține farmacia nu e un drept civil și totuși el e rezervat la noi, românilor? Oare dreptul de a ține cărciumi la sate nu-i un drept civil și totuși e rezervat numai românilor?

E evident că guvernul nu voește să meargă pe această cale. Naște atunci întrebarea: drept este ca pentru a lovi în câțiva străini și evrei să se lovească în sute de români, dintre aceia cari prin munca lor au sporit avuția țării.

D-l Take Ionescu a arătat cu deamănuntul cum din arenda s'a ridicat acea pătură de oameni avuți, cari apoi au devenit proprietari pe pământuri. Dar se poate oare distruge arendașia pe calea unei asemenea legi? Evident că s'ar putea, dacă arendașia ar fi la noi un produs artificial izvorit din capriciul fie al proprietarilor fie al arendașilor. Adevărul însă este că întreaga noastră evoluție economică a necesitat arendașia, fără de care nu ne-am fi putut ridica la situația în care ne găsim astăzi.

Oratorul a analizat apoi legea însăși și-a terminat cu constatarea, că proiectul contra trusturilor are tendința de a introna atotputernicia statului și de a trunchia independența, autonomia și inițiativa individuală.

ȘTIRILE ZILEI.

— 31 Martie.

Intru odihna de veci a profesorilor răposai ai școlilor centrale române din Brașov s'a oficiat ieri un parastas solemn în biserica Sf. Nicolae, de către preoții V. Voinea, Dr. V. Saftu și I. Prișcu. La parastas au asistat profesorii și elevii școlilor noastre. Cântările funebre le-a executat cu mare precizie corul mixt al elevilor sub conducerea d-lui profesor G. Dima.

O deputație de studenți români la ministrul austriac al instrucției. O deputație de 4 studenți români din Cernăuți și Viena, și anume studenții Niteanu și cavalier de Zoppa dela universitatea din Viena și studenții Tarnoveanu și Teliman dela universitatea din Cernăuți, s'au prezentat Vineri ministrului instrucției Dr. Marchet, sub conducerea deputaților români baron Hurmuzachi, cavalier de Ondelul, Dr. Popescu și Dr. Simonovici. Studenții au cerut ministrului crearea unei catedre speciale de istoria Românilor la universitatea din Cernăuți, deoarece profesorul de istorie dela acea universitate Dr. Milkovici, de zece ani de când face cursul de istorie, n'a pomenit nici odată de istoria națională a Românilor și abia pentru toamna viitoare a fixat un curs despre istoria Moldovei. Ministrul instrucției a felicitat pe studenții români pentru faptul că țin la naționalitatea lor și se interesează de istoria lor națională și le-a făgăduit că va studia mijloacele pentru a le putea satisface cererea.

Promoțiuni. Dl. Pompiliu Nistor, originar din Arpățac, a fost promovat Sâmbătă la universitatea din Budapesta, doctor în științele medicale.

Dl. Vasile Moldovan, profesor de teologie din Gherla, a fost promovat la universitatea din Budapesta, doctor în sf. teologie.

Felicitățile noastre.

Noi advocați români. Ni se scrie: În 9 Aprilie dl. Dr. Simion Cheșian, iar în 10 Aprilie dl. Dr. Corneliu Rusu au deșus cu succes cenzura de avocat înaintea comisiei censurătoare din Târgul-Mureșului.

Din Cluj ni se scrie, că dl. prof. Traian Suciu din Brad a trecut Luni cu succes laudabil examenul pentru obținerea titlului de doctor în filosofie la universitatea din loc.

Despre ședința publică a studenților dela școlile medii române din Brașov, vom publica, din lipsă de spațiu, un raport mai amănunțit numai în numărul de mâine.

Țărani români bucovineni la Lueger. 60 de țărani români bucovineni, veniți la expoziția de vite și cari au fost Vineri primiți în audiență de ministrii de agricultură și de lucrări publice au vizitat Sâmbătă și pe primarul Vienei, Lueger. Acesta înconjurat de cei trei ajutoari de primar, a primit pe țărani români în sala roșie și i-a salutată în modul cel mai cordial, asigurându-i de călduroasele sale simpatii pentru poporul român.

În Bistrița sub flamura »Asociației noastre« se țin o serie de conferințe instruc-

tive din partea fruntașilor acestui orașel, pentru inteligența sa. Daminecă în 5 Aprilie, ne-a fost dat să ascultăm frumoasa conferință a d-lui Dr. Gavril Tripon cu subiect din psihologia și filosofia vieții, trăind despre »Caracter și temperament«, conferința care a atras întreaga inteligență atât de dornică după frumoși și îmbogățitori de cunoștințe utile. Dl. Dr. Gavril Tripon s'a degajat într'un mod magistral de lucrarea sa, destăinuindu-ne din misterele firei noastre, deschizându-ne zări și orizonturi nouă în acest domeniu așa de vast al psihologiei. A fost o conferință interesantă, ținută la nivel științific, un studiu amănunțit, bine conceput și precizat, compus cu măiestrie și predat cu elocvență, imaginație, însușiri cari compun individualitatea acestui fruntaș al Bistriței. Cu toată seriozitatea și adâncimea tezei sale, d-lui Tripon i-a succes a ne-o preda lămurit și la înțelese. Ne-am depărtat mulțumiți că am putut asista la o astfel de revelație înobilitoare a sufletelor noastre.

Joel.

Vizita împăratului Wilhelm la Corfu. Din Corfu se anunță că împăratul Wilhelm a sosit Sâmbătă în automobil dela palatul Achilleon și a vizitat vasele de război grecești și două vase engleze. După amiază împăratul a adresat reginei Greciei, care a plecat după amiază spre Rusia, o depeșă exprimându-i mulțumiri pentru primirea cordială ce i-s'a făcut, regrete că nu poate să o vadă și urându-i călătorie bună. După prânz, părăsea imperială împreună cu prințul August au mers în automobile la Corfu pentru a vizita castelul regal. Seara a avut loc un prânz la Achilleon. Au fost invitați părăsea prinților moștenitori greci, principele George și comandantul a două vase engleze.

Sporirea populației din România. În cursul anului 1907 populația României s'a sporit cu 97.340 suflete. Ministrul român al domeniilor a hotărât să se facă în 1909 un nou recensământ al populației din țară. Din 1899 nu s'a mai făcut un astfel de recensământ.

O proclamație pentru omorârea Evreilor. Din Petersburg se anunță că la lecatarioslav se impart număroase proclamații a legii poporului rusesc, prin care populația e îndemnată să nimicească pe Evrei. »Noaptea sfântului Bartolomei se apropie — zice proclamația, Noaptea când veți auzi pocnituri de revolver, dați foc caselor evreiești, intrați în locuințe și uideți pe Evrei.« Toate exemplarele proclamației au gravate pe ele un revolver, un pumnal și o inimă străpunsă.

Prințul Muntenegrului la Petersburg. La marele prânz de gală; oferit la palatul Alexandrowski, în onoarea Principelui din Muntenegu, Țarul a rostit o cuvântare, în care a urât în mod foarte cordial bună venire Principelui ca șef de casă princiară, dinastie princiară slavă legată cu dinastia imperială prin legături de sânge și ca suveranul unei țări strâns unită cu Rusia prin comunitate de religie și de neam. Țarul și-a exprimat convingerea că ședere Principelui va întări încă și mai mult prietenia istorică între Rusia și Muntenegu. Apoi Țarul a ridicat paharul și a băut în sănătatea Principelui Nicolae, a familiei princiare și a viteazului popor muntenegrean.

Arestarea unor anarhiști. Poliția din Paris, a arestat pe bulevarde 3 anarhiști cunoscuți, numiți Roussel, Kuhn și Baux, cari transportau într'un cărucior diferite mobile în cari ei ascuseseră mai multe cartușe de dinamită și alte explozibile. Arestați, anarhiștii au declarat că au primit ordin să ducă aceste obiecte într'un anumit loc. Poliția crede că este vorba de pregătiri anarhiste pentru ziua de 1 Mai. Un anarhist era înarmat cu un revolver încărcat. Laboratorul municipal a declarat că cantitatea de dinamită ce o aveau anarhiștii era suficientă pentru a se fabrica 6 bombe puternice.

Ce lucrează un notar public regesc. Făcându-se acum inventarul după decedatul notar public regesc din Lugoj Mihail Beșan, — scrie »Drapelul« — s'a constatat că din 1 August 1875, când și-a deschis cancelaria, până la 25 Martie 1908, a lucrat în 85.670 cauze. Și anume: 20.000 particulare, 27.108 notariale, 14.556 proteste de schimb, 22.319 afaceri de lăsmământ, 1553 afaceri de licitațiuni și falimente, 134 depozite. Negreșit o statistică interesantă, care completează în mod esențial tabloul vremilor în care trăim. Mai ales cele 14.556 proteste de schimb vorbesc mai elocvent decât tomuri întregi de studii asupra naturii creditului cambial la noi.

Oficiul de dare al orașului ne roagă să publicăm următoarea încunoștințare: În

senzul § 3 din statutul pentru ținerea de câni, se aduce la cunoștința publică, că consemnarea supletorie a cânilor pe anul 1907/8, care conține totdeodată și darea prescripă pentru fiecare căne, este gata și e depusă la percepătorul orașenesc, unde o pot lua în vedere cei interesați în zilele dela 15 Aprilie 1908 până la incl. 18 Aprilie 1908. Tot în acest timp se pot prezenta la acest oficiu eventualele recurse în scris în contra consemnării.

Ruperea unui pod de pe Neva. Din Petersburg se anunță că un bloc de gheață lovind cu putere un pod provizor, construit peste Neva, a rupt în două podul, tocmai în momentul când circulația pe pod era în toiul ei. Sute de trecători au căzut în apă. O panică teribilă se iscă. Imediat sosiră în ajutor numeroase bărci și după mari sforțări și cu pericolul vieții lor, barcații reușiră să salveze pe cei căzuți în apă, evitând astfel o mare catastrofă.

Vizita cancelarului Buelow în Italia. Principele de Buelow a plecat Sâmbătă dim. la Roma. El a sosit acolo ieri după amiază. În afară de întrevederea sa cu ministrul de externe Tittoni, principele de Buelow va fi primit în audiență de rege și de papa. În programul șederii cancelarului german în Italia e prevăzută și o vizită la Veneția, unde cancelarul se va duce în prima zi de Paști.

Generozitate americană. »Jurnal de Débats« scrie că școala de Bele-Arte din Paris a beneficiat, acum de curând de o liberalitate, care nu este de loc banală. În urma banchetului oferit la 5 Martie trecut, primarului din New-York, de către un grup de arhitecți americani, cari și-au făcut studiile în capitala Franței, d. Jusserand, ambasadorul republicii în Statele Unite, a primit o scrisoare foarte elocventă, în laconismul ei. Ea are cuprinsul următor: *Plățiți, la ordinul d-lui Jusserand suma de 500.000 lei, pentru școala de Bele-Arte din Paris.* Foarte surprins ambasadorul francez a întrebat pe semnatul ei, d. Stillmann, un cunoscut bancher din New-York, asupra destinației acestei jumătăți de milion. — *Ce trebuie să fac cu suma donată?* — i-a spus d. Jusserand. Americanul s'a uitat lung la interlocutorul său, apoi a dat din umere, cu un vădit gest de plictiseală, având aierul de a spune că i se face o întrebare inutilă. Când s'a hotărât în sfârșit să vorbească, dl. Stillmann a dat un răspuns tot atât de laconic, ca și scrisoarea de donațiune. — *Unica condițiune a darului meu este ca numai Francezii să profite de el* — a răspuns dânsul, reluându-și firul ocupațiilor. Când ambasadorul a încercat să-i mulțumească pentru nobilul său act, d. Stillmann nu i-a mai răspuns nimic.

NECROLOG. Subscriși cu inima adânc intristată aducem la cunoștința tuturor consăngenilor, afiniilor și cunoscuților, cumcă preaiubitul soț, tată, moș, strămoș și socru, Vasiliu Popescu, preot defic. și v. protopop onor., după o viață plină de lupte și după un morb îndelungat și grele suferințe a adormit în Domnul la 12 Aprilie st. n. 6 oare dim. în anul 75-lea al vieții, 44-lea al fericitei căsătorii și 51-lea al preoției sale provăzut cu Sf. sacramente ale muribunzilor. Rămășițele pământești ale scumpului nostru defunct se vor binecuvânta după ritul gr. cat. la 14-lea curente 3 oare p. m. în locuința din Fost-ut și se vor așeza spre eternă odihnă în cimiteriul local. Fie-i țărâna ușoară și memoria neuitată!

Turda, la 12 Aprilie st. n. 1908. Văd. Justina Popescu născ. Barițiu. Dr. George Popescu adv.; Dr. Iuliu Popescu adv., soția Mariți Solomon și filii Ovidiu și Aurelia Mariți; Virginia Popescu măr. Ioan Bochiș preot și filii Victor și Sidonia; Leontina Popescu măr. Ioan Pop preot în Juc și filii Silvia, Veturia și Elvira; Mariți Bene măr. Carol Ignat, preot în Petridul de mijloc și filii Alexandru, Victor, Eugeniu; Virginia Bene măr. Aurel Hațiegan, preot în Corpadea; Constantin Bene, st. în drept, ca fiu, fiice, nepoți, strănepoți și gineri.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 13 Martie. Pasici a primit dela rege misiunea de a reconstitui noul cabinet, și va forma lista noului minister încă astăzi seară. Disolvarea Skupcinei va avea loc astăzi. Ultima ședință a Skupcinei se așteaptă cu mare nerăbdare. Este sigur că această ședință nu va decurge în liniște, deoarece opoziția nu este mulțumită cu modul în care a fost rezolvată criza.

Lemberg, 13 Aprilie. Contele Potocky guvernorul Galiciei, a fost asasinat ieri de către un student rutean. Eri a cerut între alții audiență și studentul la filosofie Geroslav Sicinsky în etate de 23 de ani, sub motiv că ar avea să solicite o funcțiune. Studentului i-a venit rândul între cei din urmă, la orele 1 și jum. Imediat ce a pătruns în sala de audiență Sicinsky scoase revolverul și trase asupra contelui, adresându-i următoarele cuvinte: »Iată-ți răsplata pentru nedreptățile ce le-ai făcut față de ruteni la alegerile pentru dietă«. Studentul trase apoi un al doilea foc asupra contelui, care căzu jos într'un lac de sânge. Primul foc l'a lovit în ochi și i-a eșit prin ureche, iar al doilea a atins regiunea inimii. Contele mai avu puterea să strige: »Arestați pe această canalie!« Servitorii atrași de strigătele de alarma, fură întâmpinați cu focuri de revolver. De data asta Sicinski nu nimeri însă. Înainte de a putea trage din nou, servitorii se aruncară asupra lui și-l dezarmară.

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Aprilie st. v. 1908

se deschide nou abonament pe cuartatul doi al anului, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii foicei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coroane, pe șese luni 12 coroane, pe trei luni 5 coroane, pe o lună 2 coroane.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Bibliografie.

În tipografia diecesană din Arad a apărut »Președea«, cor mixt și solo, compus pe motive din muzica populară română de Ioan Vidu. Prețul cor. 1.50 plus 10 bani porto. Se află la librăria »Gazetei« Brașov.

St. O. Iosif. »Zorile« Dramă istorică în două acte și în versuri. Prețul 1 cor. (10 b. porto).

P. Ispirescu. Povestirile nchiazului sfântos. 1 cor. 50. (10 b. Porto).

Vasile Alexandri. Ediția II din opere complete. Teatru I.

De cuprinsul următor:

»Soldan Viteazul«, »Mama Anghelușă«, »Herșcu Boccegiul«, »Clevetici«, »Sandu Napoia«, »Surugiul«, »Ion Păpușariul«, »Cocoana Chirița«, »Barbu Lăntaru«, »Paraponisiu«, »Kera Nastasia«, »Haimana«, »Gură-Cască«, »tan Covrigariul«, »Vivandiera«, »Păcală și Tăndăla«, »Sara măței«, »Craiu nou«, »Harță Răzășul«, »Ramășagul«, »Peatra din casă«, »Nunta țărănească«, »Chirița la Iași«, »Chirița în Provincie«.

Prețul 1 cor. 50 b. (20 bani porto).

Daute »Infernul« traducere în versuri de N. Gane. Prețul 3 cor. 50 bani, plus 30 bani porto.

»Prin Vraja Dragostei«, nuvele de Vasile Pop. editura Minerva. Prețul C. 1.50 plus 10 fileri porto.

M. Sadoveanu »Vremuri de Bejemei« 2 cor.

Guy de Maupassant »Povestiri alese« traduse de M. Sadoveanu. 2 cor.

Oclavin Goga »Poezii«. 1 cor.

Zuharie Bărsan »Poesii«. 1 cor. 50.

Sandu (Aldea) »Cărticea Plugarului« — 50 bani.

Ioan Adam: »Năzuinți« povestiri și »Pe lângă vată«, piide și glume țărănești. Ambele à 1.50 cor.

A apărut »Legenda Funigelor«, poem dramatic în trei acte de St. O. Iosif și D. Anghel. Prețul 1 Leu.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons.: Victor Branicea.

Ultima săptămână.

Pentru a face loc în prăvălia Filială din Strada Porții, vis-à-vis de Steaua roșie, vindem acolo haine gata pentru bărbați, băieți și copii cu ori și ce preț.

Depner, Roth & Westemean.
Strada Porții (Vis-à-vis de Steaua roșie).

Nr. 119/908.

PUBLICAȚIUNE.

Miercuri în 22 Aprilie 1908, la 10 oare a. m. se va ținea în cancelaria administrației forestiere oraș-Timiș licitațiune cu oferte în scris pentru exarendarea pe timpul de 6 ani, adică dela 1 Ianuarie 1909 până la 31 Decembrie 1914 a următoarelor cariere de piatră:

A) Revirul orășenesc.

1. Cariera de piatră dela Honterus cu o suprafață de 640⁰ stânjini.
2. Carierele de piatră de lângă stupinele Lupan și Kertsch C. II. desp. și 20 cu o suprafață de 3 jug. cat. 1120⁰ stânjini.

B) Revirul forestier Timiș.

3. Cariera de piatră lamba A. III. Nro. 102 cu o suprafață de 560⁰.
4. Cariera de piatră Vladitz A. II. Nro. 44 cu o suprafață de 1 jug. 320⁰.

5. Cariera de piatră din Timișul uscat A. I. Nro 5, 6, 8, și 10 cu o suprafață de 7 jug. 1040⁰

Fie-care carieră de piatră se arendează deosebit. Ofertele făcute în scris, provăzute cu timbru de 1 Cor. și cu un vadiu de 10% din suma oferită ca arândă, închise într'o cuvertă, care să cuprindă suma oferită de arândă în cifre, în litere și să cuprindă declarațiunea, că oferentul cunoaște condițiunile de licitație și că — fără excepție — se supune aceluia, toate acestea au a se subterne magistratuui până la 22 Aprilie a. c. la 10 oare a. m., căci ofertele ce vor intra după acest termen, precum și ofertele primite ulterior nu se vor lua în considerare.

Condițiunile mai detalate se pot vedea în cancelaria administrației forestiere orășenești.

Brassó, în 6 Aprilie 1908.

(1-2.) Administrația forestieră oraș-Timiș.

Nr. 3443/1908.

Publicațiune.

Pentru luarea în vedere a consemnărilor despre măsurare, dări de casă atât după clasă, cât și după chirie pe anii 1908—1910.

După §§. 16 și 18 de lege XLIV. din anul 1883 se aduce la cunoștința publică, că On. Direcția de finanțe r. u. din loc a trimis la oficiul de dare orășenesc pentru stabilirea dărei.

Catalogul pentru darea după chiria caselor și împărțirea lor după categorii.

Acestea cataloguri sunt puse la dispoziția fie-cărui contribuabil în decurs de 8 zile, adică dela 9 Aprilie până inclusiv la 17 Aprilie 1908 st. n. dela 8 oare a. m. până la 12 ore a. m. la oficiul de dare orășenesc.

Contra sumelor de contribuție stabilite în aceste cataloage pot recura contribuabilii și anume:

a) Acei contribuabili, cari au fost deja taxați cu vre-o dare din cele specificate și anul trecut, în decurs de 15 zile, adică până inclusive 24 Aprilie st. n. 1908.

b) Acei contribuabili, cari pentru prima-oraă sunt taxați cu vre-o categorie de contribuția din cataloagele indicate în decurs de 15 zile, dela ziua în care li-sau înscris în foaia de dare sumele ce au a plăti. Recursul este a se adresa la On. Comisie administrativă prin On. Magistrat orășenesc.

Recursurile date după expirarea acestor termene se vor respinge ca întârziate. Totodată se provoacă toți proprietarii de case să prezente la oficiul de dare cu foaia de contribuție pentru a se scrie în foaia câtă contribuție au să plătească.

Brassó, 6 Aprilie 1908.

119,2--3. Oficiul de dare orășenesc.

ANUNCIURI

(insertiuni și recl.)

sunt a se adresa subscrișei administrațiunii. In cazul publicării unui anușciu mai mult se odată se face scăddăment. care creșce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Admi istr. „Gazetei Trans.”

Nr. 124/908.

Publicațiune.

Sămbătă în 25 Aprilie a. c. la 10 oare a. m. se va ținea în cancelaria administrațiilor pădurilor oraș-Timiș licitațiune verbală pentru darea în arândă a următoarelor locuri, erbilor și livezilor din revirul oraș-Timiș pe timp de 5 ani dela 1909 Ianuarie 1 până la finea anului 1914.

A) Revirul orășenesc.

1. Livadea Staffen și Traczká (valea cetății) Nro. 4 și 17 cu 10-8 jug.
2. Livadea Honterus, Hula, valea popii Nro. 5, 6, 7, 14-5 "
3. Poiana Florii, păraul gorgán Noa Nro. 9—14 4-9 "
4. Pleașa, Nro. 15 1-7 "
5. Poiana sucsetului, Nro. 11 6-0 "
6. Livezile din Putreda Nro. 1, 3, 5, 6, 8 și 9 2-7 "
7. Livezile la șaiba cea veche, la șprenchi și la fabrica alui Grünfeld 11-2 "
8. Livadia comasată înainte lui Dillenloch 7-11 "
9. Tâmpa și crucea cotun Nro. 2 și 4 4-9 "
10. Crucea mușicoidului Nro. 3 și 5 3-2 "
11. Livadea între petri 2— "
12. Lunca din Dos (promenada de dinsus) 2— "
13. Livezile lângă Turnu alb și negru. 2-50 "

B) Revirul Timiș.

1. Livezile lângă grădina de răsad în Szaraztims cu 2-25 "
2. Livadia lângă drumu Predealului Nro. 38, și 39 6-42 "
3. Livadia lângă Vladit și Csaplya păraul 1-08 "
4. Livadia lângă Stația din Timișul de sus 0-54 "
5. Lunca lângă Vantsa de sus din Nro 114 0-30 "
6. Livezile din Larga miei și mari 10.— "
7. Livadea Dreisstger în Timișul de jos 1-50 "

Ca vadiu se depune 10% din arândă. Oferte înscris, timbrate, și cu vadiu se primește până la începerea licitațiunii verbale.

Condițiunile de arândă se pot lua în vedere în cancelaria subscrișei.

Brassó, în 7 Aprilie 1908.

(122,1—1)

Administrația pădurilor oraș. Timiș.

Banca Națională a României.

Situatiune sumară.

1907		1908	
24 Martie.	A c t i v :	15 Martie.	22 Martie.
114.798,426	81425407 Reser. metal. aur 92939018	131.887,908	131.474,018
1.482,969	33595000 " Trate aur 38535000	1.794,550	1.821,904
75.915,38	Argint și diverse monede	65.532,366	65.143,209
9.855,600	Portofoliu Român și străin.	24.424,219	24.933,320
19.263,787	*Impr. contra efec. publice 8032200	11.999,924	11.999,924
11.999,924	" " " in cont-corent 16901120	15.638,508	15.638,508
15.931,524	Fonduri publice	3.243,121	3.238,121
3.265,121	Efectele fondului de rezervă	5.929,736	5.930,236
5.872,035	Efect. fond. de amort. imob. și mater.	663.538	684.796
613,675	Imobile	461.475	469.576
495.768	Mobilier și Mașini de Imprimerie	104.694.834	104.709.154
100.881,258	Cheltueli de Administrațiune	14.128.433	13.503.504
—	Depozite libere	24.738.461	25.728.838
20.886.558	Conturi curente	405.132.073	405.080.108
381.262,037	Conturi de valori	12.000,000	12.000,000
12.000,000	Capital	24.574,391	24.609,781
22.726.229	Fond de rezervă	3.603,940	3.624,520
3.373.692	Fondul amortis. imob. și material	259.464.500	259.264.340
241.351.150	Bilete de Bancă în circulațiune	794,408	862,813
780,394	Dobânzi și beneficii diverse	104.694.834	104.709,154
100.881.258	Depozite de retras	—	—
149.314	Conturi curente	405.132.073	405.080,108
381.262.037	Scemptul 5% * Dobânda 5 1/2%		

A V I Z !

Experiența de mai mulți ani în lucrări de conducte de apă și canalisări, mă pune în stare de a executa On. proprietari de case, **instalații** nouă de **Closete cu clătirea de apă** ieftin și practic, și dau garanție deplină că nu **inghiață**.

Planuri și preliminar de spese liferez în scurt timp.

Firma de instalație Alfred Widmann,
Strada Castelului Nr. 51.

Telefon Nr. 326.